

MÁRTON LAURA

ÉSZAK-AMERIKAI PROFI KOSÁRLABDACSPATOK A TÁRSADALOM SZOLGÁLATÁBAN

NORTH AMERICAN PROFESSIONAL BASKETBALL TEAMS SERVING SOCIETY

*Debreceni Egyetem
Budapest Jégkorong Akadémia*

Absztrakt

Napjainkban egyre jelentősebb kutatási terület a sportszektor területén a sportvállalatok, sportszervezetek Corporate Social Responsibility (CSR) tevékenységeinek, vagyis a felelős magatartásuknak a vizsgálata. Jelen tanulmány célja, hogy ismertesse a National Basketball Association (NBA) és az itt jelen lévő sportszervezetek társadalmat szolgáló CSR-intézkedéseit, különös tekintettel a Boston Celtics, a Cleveland Cavaliers, a Dallas Mavericks és a Golden State Warriors csapatokra.

A kutatási kérdéseim megválaszolásához másodlagos adatforráson nyugvó komparatív elemzést alkalmaztam. Megvizsgáltam az NBA által közölt éves társadalmi jelentéseket („NBA Social Impact Report”), a csapatok weboldalain publikált társadalmi intézkedéseket, illetve a sportszervezetekhez kapcsolódó kutatási eredményeket dolgoztam fel.

Nemzetközi szakirodalmak alapján kidolgozott értékelési rendszer és 4 fő pont segítségével választottam ki a vizsgálatba bevont csapatokat, melyek élen járnak a kutatott témában, és esettanulmányok segítségével olyan jógyakorlatokat mutathatok be, melyek követendő példaként szolgálhatnak a hazai sportszektor szereplői számára.

Kulcsszavak: *CSR, fenntarthatóság, társadalmi CSR, NBA*

Abstract

Nowadays, an increasingly important area of research in the field of sport is the examination of Corporate Social Responsibility (CSR) activities, i.e. the responsible behaviour of sports companies and sports organizations. The purpose of this study is to describe the CSR activities of the National Basketball Association (NBA) and the sports organisations present in the NBA, with main focus on the Boston Celtics, Cleveland Cavaliers, Dallas Mavericks and Golden State Warriors.

To answer my research questions, I used comparative analysis based on secondary data sources. I examined the NBA's annual Social Impact reports, social measures published on teams' websites and research findings related to these sports organisations.

Using an evaluation system based on international literature and 4 main points, I have selected the teams included in the study, which are the forefront of the researched topic and, with the help of case studies, I can present good practises that can serve as examples for the domestic sports sector.

Key words: *CSR, Sustainability, Social CSR, NBA*

Bevezetés

A Corporate Social Responsibility (CSR), vagyis a vállalati társadalmi felelősségvállaláshoz kapcsolódó tevékenységek a 20. század felétől kezdtek felerősödni. Ekkor a tudományos élet szereplői, valamint a pénzügyi szakemberek kutatni kezdték a társadalom és a gazdaság közötti összefüggéseket, kapcsolódási területeket. Az előző század végére a felelős vállalati eszme egyre több helyen jelent meg, s a köztudatban egyre számottevőben volt jelen. Napjainkban a nagyvállalatok életében a CSR külön stratégiaként szerepel, ezen tevékenységeknek külön felelőseik vannak, vagy még jobb esetben munkacsoport dolgozik a feladatokon, melyekhez külön anyagi forrás csoportosul.

Több szakirodalomban találunk különböző meghatározásokat a társadalmi felelősségvállalás fogalmával kapcsolatban, azonban a mai napig nincs egyetlen, általánosan elfogadott definíció. A különféle meghatározások egységesek abban a tekintetben, hogy az üzleti életben kell megteremteni az egységes arányt a társadalmi elvárások és a gazdasági érdekeltségek között. A célok kitűzésénél figyelembe kell venni és egyensúlyba kell hozni az erkölcsi alapokon nyugvó kiegészítő célokat is, melyek hozzájárul a „felelős” vagy „értékalapú” vállalat kialakításához (Ráthonyi et al., 2019). Szlávik vélekedése értelmében a felelős vállalati működésben a környezeti és a társadalmi aspektusokat a gyakorlatba, valamint az érintettekkel való

kapcsolatba szükséges beágyazni, a szervezet értékrendjébe és célrendszerébe is elengedhetetlen fontosságú beépíteni (Szlávik, 2009). Blombäck és Wigren (2009) úgy véli, hogy a vállalatok CSR iránti elkötelezettsége a vállalat operatív tevékenységeire összpontosul. Ide sorolható például a környezetet tiszteletben tartó intézkedések bevezetése vagy a helyi szereplőkkel való jó munkakapcsolatok fenntartása (Kechiche, Soparnot, 2012). Többnyire az Európai Bizottság 2001-es és 2011-es definícióját ismerjük el. A 2011-es definíció értelmezésében a CSR-tevékenységek „a vállalkozásoknak a társadalomra gyakorolt hatásaiért vállalt felelőssége”. (EC, 2011, 6. o.)

A CSR-ról összességében kijelenthető, miszerint távlati célokat fogalmaz meg, értéket hoz létre és értéket óv (Nagy et al., 2012).

A sport és a CSR kapcsolata

A kutatók a sportra sokszor jelentős társadalmi intézményként hivatkoznak, mind a társadalomra gyakorolt gazdasági, mind társadalmi hatások szempontjából (Godfrey, 2009). A sport hidat képez a gazdasági és társadalmi hiányosságok között, lehetőséget teremt az életminőség javítására, és ösztönzést adhat a nagy, nyereséges vállalatoknak ahhoz, hogy megosszák jólétüket (Smith, Westerbeek, 2007).

Emiatt manapság kiemelt figyelmet kapó kutatási témakörre vált a sportszektor felelős magatartásának a tanulmányozása (Scheinbaum, Lacey, 2015). Ez a nagyfokú láthatóság a sport szerves és egyedülálló jellemzője, amely nemcsak jelentős médiafigyelemben részesül, és sok ember életében kiemelkedő szerepet játszik, hanem a közönség és a résztvevők erős érzelmi elkötelezettségét is kiváltja (Close et al., 2006). A sport a társadalom, a gazdaság és a kultúra szerves része nemzetközi szinten, de nemzeti, regionális és helyi szinten is fontos (Jarvie, 2013). A hivatásos sportszervezetek évtizedek óta aktívan részt vesznek közösségi kezdeményezésekben a sportolók kórházi gyermeklátogatásaitól kezdve a csapatok egészséges életmódot népszerűsítő programjaiig (Extejt, 2004).

A CSR-tevékenységeket két kategóriába soroljuk, ezek a környezeti és társadalmi tevékenységek. Szlávik szerint a vállalatok stratégiájába mindkét csoportot integrálni szükséges (Ráthonyi-Ódor et al., 2020).

Társadalmi központú CSR-tevékenységek a sportszektorban

Nilsson leírása alapján a sportszervezetek társadalmi központú CSR-tevékenységeit 4 nagy csoportba soroljuk (Nilsson, 2018).

Ezek a következők:

– Oktatási programok:

Az oktatási programok csoportjába sorolhatunk minden olyan tevékenységet, amely előmozdítja a sportszervezeten belül lévő egyének tanulását. Ez jellemzően oktatási együttműködéseknek jelent, például: egyetemi campusok nyitását, középiskolai együttműködéseknek, a sportszervezet munkavállalóinak továbbképzéseit.

– Sport/egészségügyi programok:

Azon programokat, előadásokat sorolhatjuk ide, amelyek a sportolásra buzdítják a munkavállalókat, illetve a játékosok egészségi állapotát javítják. Lehet ez egy közös vállalati futás vagy dietetikus előadása stb.

– Társadalmi/kulturális programok:

A sport mellett fontos időt szánni a társadalmi, kulturális tevékenységekre is. Magyarországon például a Mező Ferenc Programon keresztül az élsportolók eljuthatnak színházi előadásokra, múzeumlátogatásokra, amit a sportszervezet támogat.

– Jótékonyági programok:

A társadalmi szempontú CSR-tevékenységek leggyakoribb formája a jótékonyági programok, események szervezése. Ezeken belül gondolhatunk egy játékos mezének árverésére, amelynek összegét felajánlja a klub a rászorulóknak, vagy egy iskola épületének renoválásában való segédkezés, kórházlátogatás stb.

Ezek alapján elmondható, hogy a sport és a CSR kapcsolata igen erős, rendkívül sok ponton találkozik. Éppen ezért fordítanak a nagy sportvállalatok kiemelt figyelmet a társadalmi tevékenységekre.

Az NBA társadalmi CSR programja:

Az NBA (National Basketball Association) 2005-ben indította az „**NBA CARES**” (NBA Törődik) nevű globális társadalmi felelősségvállalási programját, amely az NBA küldetését teljesíti azáltal, hogy fontos társadalmi kérdésekkel foglalkozik. Nemzetközileg elismert ifjúságsegítő szervezetekkel együttműködve az NBA már több mint 6,2 millió órát fordított

a fiatalok megsegítésére, és 2041 olyan hely létrehozásában vett részt, ahol gyermekek és családok lakni tudnak, tanulhatnak vagy kosárlabdát játszhatnak (NBA, 2022).

Az NBA CARES keretein belül a liga által vezérelt kulcsfontosságú platformok és programok:

1. A „**Hoops for Troops**” a liga programja, amely elkötelezett a katonai szolgálat iránt, az aktív és nyugállományú katonák és családtagjaik tiszteletére rendezik a programokat. Az Amerikai Védelmi Minisztériummal együttműködésben a Hoops for Troops közösségi rendezvényeket, kosárlabda-klinikákat és különleges élményeket biztosít a katonáknak (Hoops For Troops, 2022).
2. Az „**NBA Cares Community Assist Award**”, vagyis a közösségi segítségnyújtás díj, amelyet minden hónapban kiosztanak egy játékosnak az alapszakasz-mérkőzések során, aki a legjobban bizonyítja azt a szenvedélyt, amit a liga és az NBA-játékosok is képviselnek a közösségüknek való adakozásuk során (NBA Cares Community Assist Award, 2022).
3. Az „**NBA Employee Volunteer Program**” fejleszti és ápolja a kapcsolatokat a kollégákkal, miközben segíti a helyi közösségeket. Az elmúlt évben az NBA alkalmazottai az önkéntes programok keretében több mint 60 eseményen vettek részt (NBA Employee Volunteer Program, 2022).
4. Az „**NBA FIT**” a liga átfogó egészségügyi és wellness platformja, amely ösztönzi a fizikai és mentális jólétet minden korosztály számára (NBA Fit, 2022).
5. A „**Season of Giving**” részeként az NBA, valamint csapatai és játékosai több száz gyakorlati eseményt szerveznek országsszerte, amelyek során ezrek ünnepeit teszik szebbé gyermekek és családok számára (NBA Season Of Giving, 2022).

Egyéb NBA által szervezett társadalmi tevékenységek:

NBA ALL-STAR:

1951 óta rendezik meg az NBA All-Star eseményeket. Az első All-Star rendezvénynek a kosárlabda templomaként is emlegetett Boston Garden adott otthont. A gála lehetőséget biztosít a kosárlabda sport megünneplésére, és alkalmat ad arra, hogy örökséget hagyjon hátra.

Az NBA All-Star 2022-ben Clevelandben került megrendezésre. A többnapos esemény alatt az NBA-család együttműködött a kulcsfontosságú közösségi partnerekkel a régióban, hogy különböző társadalmi eseményeknek adjanak otthont, és támogassák több mint 3 millió dollárral a Greater Cleveland területet és a HBCU-közösséget.

Az esemény ideje alatt felavatták a 2000. NBA Cares Élj, tanulj és játssz központot a Cudell Recreation Centerben.

A rendezvény házigazdája volt a 14. éves NBA Cares Day of Service, amelyen a résztvevők 1500 ebédet és 4 000 használt könyvet adományoztak a helyi gyerekeknek.

Közel 1 000 000 dollárral járultak hozzá a Kent State University I. Promise Scholars Programhoz és a Greater Cleveland élelmiszerbankhoz.

Önkéntesekkel bátorították az embereket a COVID-19 oltásra vagy az emlékeztető oltásra (NBA All-Star, 2023).

NBA Finals Legacy Project:

2005 óta minden évben az NBA-döntő keretében az NBA megünnepeli a Live, Learn or Play (Élj, tanulj vagy játssz) helyszínt a döntő egyes városaiban.

Az elmúlt szezonban az NBA a következő partnerekkel működött együtt: Golden State Warriors és a Boston Celtics, mely szervezetek segítségével átalakítottak egy művészeti termet a középiskolások számára (NBA Finals Legacy Project, 2022).

NBA Draft Engagement:

A 2022-ES NBA DRAFT alkalmával a játékosjelöltek részt vettek egy helyi középiskolai ballagáson, valamint a Jr. NBA Skills országos döntőjén (NBA Draft Engagement, 2022).

75th Anniversary Legacy Project:

Az NBA 75. születésnapjának megünnepélése alkalmából az NBA és mind a 30 csapata, valamint regionális irodái elkötelezték magukat az új Live, Learn or Play program mellett a 2021–22-es évadban. Az NBA-szezon során összesen több mint 100 új közösségi teret építettek a gyerekek és családok számára (75th Anniversary Legacy Project, 2022).

Advancing Social Justice:

A társadalmi igazságosság előmozdítását szeretnék vele elérni. Az NBA, a csapatok és a játékosok már régóta támogatják a társadalmi igazságosságot. A sokszínűség, az egyenlőség és a befogadás értékeit, amelyek ma a ligát irányítják, a legnehezebb körülmények között dolgozó korai úttörők alakították ki – olyan fekete játékosok és edzők, mint Earl Lloyd, Chuck Cooper, Sweetwater Clifton és Harold Hunter, akik 1950-ben áttörték az NBA színelőjátékát. Az NBA-család elkötelezett a közös fellépés mellett az NBA Alapítvány, a Nemzeti Kosárlabda Társadalmi Igazságügyi Koalíció, a nagyobb polgári szerepvállalás előmozdítása érdekében, a gazdasági szerepvállalás elősegítése, valamint a történelmi fekete főiskolák és egyetemek (HBCU) segítése révén (Advancing Social Justice, 2022).

NBA Foundation:

A 2020 augusztusában alapított NBA Alapítvány a liga első jótékonyági alapítványa. Az Egyesült Államokban és Kanadában a fekete fiatalok gazdasági lehetőségeit segíti elő. A 30 NBA-csapat tulajdonosa 10 év alatt 300 millió dollárral járult hozzá a kezdeti finanszírozáshoz, és eddig az alapítvány több mint 33 millió dolláros támogatást nyújtott 118 nonprofit szervezetnek (NBA Foundation, 2022).

NBA HBCU Fellowship:

Az NBA 1987 óta támogatja a történelmileg fekete főiskolákat (HBCU). 2014-ben a liga létrehozta a David J. Stern Sports ösztöndíjat, hogy a tehetséges és ígéretes diákoknak lehetőséget adjon a sportmenedzsmenttel kapcsolatos tanulmányaik folytatására (NBA HBCU Fellowship, 2022).

NBA LEGALZOOM:

Az NBA elkötelezett a gazdasági befogadás mellett, és összpontosít a nők, a kisebbségek, a veteránok és egyéb sokszínű közösségek tulajdonában lévő vállalkozásokra. Többek között ilyen programjaik: NBA x LegalZoom Fast Break, amely a kisvállalkozások megsegítésére irányul, vagy a „Rule of One” szabálya, amely biztosítja, hogy minden egyes ajánlatnak tartalmaznia kell legalább egy sokszínű beszállítót (NBA Legalzoom, 2022).

Jelen tanulmány célja, hogy ismertesse a National Basketball Association (NBA) és az itt jelen lévő sportszervezetek társadalmat szolgáló CSR-intézkedéseit, különös tekintettel a Boston Celtics, Cleveland Cavaliers, Dallas Mavericks és a Golden State Warriors csapatokra.

Anyag és módszerek

Hogy választ kapjak kutatási kérdéseimre, másodlagos adatforráson nyugvó komparatív elemzést alkalmaztam. Az NBA-nél megvizsgáltam a rendelkezésre álló jelentéseket és azok társadalmi CSR-tevékenységről szóló információit, a csapatok weboldalain közölt információkat, a csapatokhoz kapcsolódó kutatási eredményeket.

Ezt követően nemzetközi szakirodalmak alapján kidolgozott értékelési rendszer segítségével választottam ki azt a 4 csapatot (Boston Celtics, Cleveland Cavaliers, Dallas Mavericks és a Golden State Warriors), melyek élen járnak a vizsgált témában, és esettanulmányok segítségével olyan jogyakorlatokat mutathatok be, melyek követendő példaként szolgálhatnak a sportszektor szereplői számára.

Eredmények

A kutatásomat a korábban leírt nemzetközi szakirodalmak alapján kidolgozott értékelési rendszer segítségével végeztem el. Fontos szempont volt a csapatok kiválasztásánál a társadalmi CSR-tevékenységek 4 csoportja (oktatási programok, sport/egészségügyi programok, kulturális programok és jótékonyági programok).

A kiválasztott 4 csapat élen jár a társadalmi tevékenységekben. A következőkben szeretnék leírni jógyakorlatokat, amelyek például szolgálhatnak a sportszektor képviselői számára.

Boston Celtics:

A. Oktatási programja:

- Pursuing Pathways: fekete és barna diákok tanulmányait segítik elő.
- Empowering Communities: az NBA All Star-játékosok meglátogatják az iskolákat, ahol előadásokat tartanak az iskola fontosságáról a diákoknak, pozitív élményeket mesélnek. A Celtics sportszervezet pedig anyagi forrást biztosít az iskoláknak a pozitív iskolai légkör kialakításához.

B. Sport/egészségügyi programja:

- Spread the Health: az egészségügyi különbségek aránytalan kiemelése hatással van a fekete és barna közösségekre. Ennek kiegyenlítéséhez anyagi forrást biztosít a sportvállalat.
- Fit to Win: a gyermekkori elhízás elleni küzdelem a fizikai erőnlét és táplálkozás biztosítása érdekében programokat szerveznek egész New Englandben.

C. Társadalmi/kulturális programja:

- Spooktracular Halloween: minden Halloween alkalmával a szurkolókkal találkoznak a játékosok, beöltözve fotókat készítenek velük.
- Celtics Dancer for a Day: a Celtics időkerései alkalmával táncos csoport lép fel a mérkőzéseken. Ezen a napon őket ünneplik a játékosok.

D. Jótékonyági programja:

- Gym Renovation Project: a program keretében iskolák edzőtermeit újítják fel, amihez anyagi támogatást nyújt a sportvállalat.

- Children Hospital Visit: minden karácsonykor a játékosok meglátogatják a kórházakban a beteg gyerekeket, és ajándékokkal árasztják el őket, hogy szebbé tegyék az ünnepet számukra.
(Boston Celtics, 2022)

Cleveland Cavaliers:

A. Oktatási programja:

- Read to Achieve: Az olvasás fontosságára hívja fel a figyelmet, és olvasási csoportokat koordinál, megtanítja olvasni a gyerekeket.
- Cavs Mobile Book Fair: új könyvekkel támogatják a rászoruló családokat, gyerekeket.
- Head of the Class: felismeri a keményen dolgozó tanárokat, akiket kiemelnek, és támogatják őket.
- NBA Math Hoops: a programon keresztül a matematika fontosságára hívják fel a figyelmet a gyerekek körében.
- Youth Academy: nyári táborokban tanítják a gyerekeket, illetve a kosárlabdázás alapjait mutatják meg nekik 7–16 éves kor között.

B. Sport/egészségügyi programja:

- Health and Wellness: az edzők és a játékosok gyakran tartanak átmozgató edzéseket a gyerekeknek, vagy leülnek velük beszélni az egészséges életmódról, az egészséges táplálkozás fontosságáról.
- Gym Class Takeovers: a program keretein belül a Cavaliers-játékosok tartanak 1-1 órát, amikor az óvodás és alsó tagozatos gyerekeknek tartanak tornaórát, illetve megtanítják őket a kosárlabdázás alapjaira.

C. Társadalmi/kulturális programja:

- Noche Latina: a spanyol örökség éjszakája, amelyen a latin-amerikai örökséget ünneplik.
- Black Heritage Celebration: 18. éve rendezik meg, melynek keretén belül a Black History, vagyis a fekete történelem eseményeire emlékeznek.
- Women's History Celebration: minden évben a nemzetközi nőnapon tartják meg az eseményt, megünneplik a női kosárlabdázás történelmét.
- Jewish Heritage Celebration: ezen az estén a zsidók örökségét ünneplik.

D. Jótékonyági programja:

- Főiskolai ösztöndíjakat adnak a kiemelkedő sportolók számára.
- Középiskolai kosárlabdapályákat újítanak fel.
- Minden „zsákolás” és minden kosár egy mérkőzésen 10-10 dollár adománnyal ér fel, ami a 2021–22-es szezonban összesen 501 zsákolás és 201 kosár volt, így több mint 7000 dollárt adományoztak Észak-Ohio szerte.
(Cleveland Cavaliers, 2022)

Dallas Mavericks:**A. Oktatási programja:**

- Adopt a School: a több éve sikeresen működő program lehetővé teszi a franchise számára, hogy támogassa a diákokat és tanárokat azáltal, hogy erőforrást biztosít számukra a sikeres tanárok eléréséhez.
- Comics for Grades: minden Mavericks-szurkolónak, aki jó átlagot ért el az iskolai tanévben, ingyen biztosítanak képregényeket.
- Mavs Learning Assist: online cikkeket, játékos feladatokat találhatnak szülők minden gyermek korosztály számára, így játékosan tudják őket otthon tanítani.

B. Sport/egészségügyi programja:

- Akadémia: az általános iskolások számára akadémiai programot indítanak, ahol edzéseket tartanak a gyerekeknek.
- Mentorprogram: lehet jelentkezni mentornak, ennek keretén belül a mentorok egy Mavericks-szurkolót kapnak „diáknak”, és egyengetik lelki, fizikai állapotát.
- MAVSFIT: ez egy egészségüghöz köthető, 8 lépésből álló játékos kihívás a szurkolók részére. (1. Fogyasszon változatos ételeket, különösen gyümölcsöt és zöldséget! 2. Víz és tejet igyon! 3. Kevesebbet nézze a monitort, a telefon képernyőjét! 4. Hallgasson a testére! 5. Legyen aktív, és végezzen testmozgást! 6. Legyen kiegyensúlyozott életvitelle! 7. Építsen maga köré támogató csoportot! 8. Aludjon eleget!)

C. Társadalmi/kulturális programja:

- Seats for Soldiers: idén a 16. ilyen társadalmi eseményen köszöntik a férfi és női katonákat, és köszönik meg szolgálatukat Amerikáért.
- 2021-ben a NBA által indított Hoops for Troops mozgalomnak adott otthont.

D. Jótékonyági programja:

- Kosárlabda-edzőtáborokat szponzorálnak játékosokkal és edzőkkel karöltve.
- Business Development: pénzügyi és más erőforrásokat biztosítanak a Dallas Black Chambers of Commerce, a Dallas Regional Chamber's Diversity és más programoknak, valamint a feketék által üzemeltetett vállalkozásoknak.
(Dallas Mavericks, 2022)

Golden State Warriors:

A. Oktatási programja:

- Basketball Decoded: oktatási és pénzügyi támogatást nyújtanak a fekete és barna tanulók számára a kosárlabda és a technológia találkozási pontjain.
- Read to Achieve Reading Rally: ez a program rávilágít az olvasás fontosságára az óvodás és kisiskolás gyermekek körében.
- Learning Without Limits: a fiatalok számára a Bay Area környéken a STEM-hez (science, technology, engineering, math) kapcsolódó oktatást biztosítanak.

B. Sport/egészségügyi programja:

- Thrive City Farmers Market On Wheels: alapvető egészségügyi program, amely élelmiszer-biztonsági támogatást nyújt a szegényebb rétegek számára.

C. Társadalmi/kulturális programja:

- BHM Popup Bookstore: ezt a programot a fekete történelem hónapjának megünneplésére indították el. Egy plázában felállított, több standból álló részen a Marcus Books, amely Amerika legrégebbi, feketék tulajdonában lévő könyvesboltja, biztosította a könyveket a fiatalok számára, melyek a fekete írók alkotásai, és a feketék életét mutatják be.
- Peaceful Warriors: mentális program a diákok számára. Kreativitással szeretnék önkifejezésre ösztönözni az fiatalokat a mentális jólétük eléréséért.

D. Jótékonyági programja:

- Swishes for Dishes: minden pont, amit a Warriors szerez, 100 adag ételt jelent. Ezeket élelmiszerbankokban helyezik el, majd kiosztják a rászorulóknak között.
- Over 90 Refurbished Courts: több mint 90 utcai kosárlabdapályát újítottak fel Bay Area környékén.

- Hoops for kids: minden 3 pontos dobás után a Warriors 500 dollárt adományoz azon jótékonyági szervezetek számára, amelyek a gyermekek jobb lehetőségein és megélhetésük fejlesztésén dolgoznak.
(Golden State Warriors, 2022)

Megbeszélés

Mindent összevetve kijelenthető, hogy az NBA és a ligában szereplő franchise sportszervezetek is példamutató társadalmi szempontú CSR-tevékenységeket folytatnak. A kutatásban szereplő sportvállalatok élen járnak a társadalom megsegítésében, és célzottan követik az NBA társadalmi tevékenységeivel kapcsolatban felállított elveket. Az NBA a szakirodalmak alapján felállított 4 pontot szorosan követi, ehhez éves társadalmi jelentéseket is írnak, csoportokba szedve az éves tevékenységeiket, ami jól átláthatóvá teszi sokszínű intézkedéseiket. Alapvető feladatuknak érzik a társadalom megsegítését, amelyhez nemcsak anyagi finanszírozást nyújtanak, hanem a társadalom megmozdításával, újabb szurkolók bevonásával próbálják a rászorulókat is segíteni, tanítani. A tanulmányban említett négy professzionális amerikai kosárlabdacsapat az NBA-n belül is kiemelkedő társadalmi CSR-tevékenységet végez. Az oktatási programoknál a Cleveland a legkiemelkedőbb, ahol 5 fontos program teljesítésén dolgoznak a mindennapokban. A legjelentősebb ezek között is a „Read to Active”, ahol az olvasás fontosságára hívják fel a figyelmet a gyermekek körében. A sport/egészségügyi programoknál a Dallas Mavericks a legaktívabb, ők ugyanis a szurkolók bevonásával olyan programokat hirdetnek, amelyek a világ minden táján elvégezhetőek. A társadalmi/kulturális programok tekintetében a Cleveland Cavaliers példamutató, ők minden közösséget megszólítanak, és különböző tematikájú esteket tartanak (Noche Latina, Jewish Heritage). A jótékonyági programok fő képviselője a Golden State Warriors. Kutatásaim alátámasztották, miszerint a San Franciscó-i sportszervezet adta a legnagyobb finansziális támogatást az ilyen jellegű eseményekhez.

Azért esett a választásom a fenti kutatási területre, mert az NBA híres a társadalmi tevékenységeiről, így szerettem volna a közönség elé tárni ezen kötelességvállalásokat. Ahogy a témában elmerültem, csupa olyan programmal találkoztam, amelyet nemcsak Amerikában lehet végezni, hanem online vagy akár a természetben is.

Véleményem szerint az NBA CSR programjai kivételesek, amelyek jógyakorlatként szolgálhatnak a hazai sportszervezetek számára. A társadalom megsegítése most már „alapvető feladat” egy vállalat számára, remélhetőleg a hazai sportszervezetek is hamarosan beillesztik ezeket a példákat. Fontos lenne arra figyelni, hogy a klubok ne csak az ünnepek

alkalmával segítsenek, illetve az NBA példái között találhatóak olyanok is, amelyek minimális költséggel kivitelezhetőek.

Felhasznált szakirodalom:

- Blombäck, Anna; Wigren, Caroline CHALLENGING THE IMPORTANCE OF SIZE AS DETERMINANT FOR CSR ACTIVITIES, 2009, *Management of Environmental Quality*, 20(3), pp. 255–270.
<https://doi.org/10.1108/14777830910950658>
- Close, Angelina, G.; Finney, R., Zachary; Lacey, Russell, Z.; Sneath, Julie, Z. Engagin (2006). The consumer through event marketing: linking attendees with the sponsor, community, and brand. *Journal of Advertising Research*, Volume 46 Issue 4, pp. 420–433.
<https://doi.org/10.2501/S0021849906060430>
- Extejt, Marian (2004). PHILANTHROPY AND PROFESSIONAL SPORT TEAMS. *International Journal of Sport Management*, Volume 5, 215–228.
- Godfrey, Paul (2009). CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY. *Journal of sport management*. Volume 23, Issue 6. pp. 698–716.
<https://doi.org/10.1123/jsm.23.6.698>
- Jarvie, Grant SPORT, CULTURE AND SOCIETY: AN INTRODUCTION 2nd edition, Routledge, London.
- Kechiche, Amina; Soparnot, Richard CSR WITHIN SMES: LITERATURE REVIEW, 2012, In: *International Business Research*. volume 5, issue 7, pp. 97–104.
<https://doi.org/10.5539/ibr.v5n7p97>
- Nagy, Zita Barbara; Tóth, Gergely; Győri, Zsuzsanna A SPORT ÉRTÉKTEREMTŐ SZEREPE A „FELELŐS VÁLLALATI KONCEPCIÓBAN In: Tompos, Anikó; Ablonczyné, Mihályka Livia (szerk.) A tudomány és a gyakorlat találkozása: Kautz Gyula Emlékkonferencia 2014. június 17. Győr, Magyarország : Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar (2014) 48 p. pp. 1–8., 8 p.
- Nilsson, Lina. CSR IN SWEDISH FOOTBALL – A MULTIPLE CASE STUDY OF FOUR CLUBS IN ALLSVENSKAN, 2018, Master degree. Södertörn University. pp. 10–20.
- Ráthonyi-Ódor, Kinga; Bácsné Bába, Éva; Ráthonyi Gergely NIKE VS. ADIDAS – KÖRNYEZETVÉDELMI ERŐFESZÍTÉSEK EREDMÉNYEI, 2019, In: *Acta Carolus Robertus*, pp. 133–148.
<https://doi.org/10.33032/acr.2019.9.2.133>

- Ráthonyi-Ódor, Kinga; Bácsné Bába, Éva; Müller, Anetta; Bács, Zoltán; Ráthonyi, Gergely. „HOW SUCCESSFUL ARE THE TEAMS OF THE EUROPEAN FOOTBALL ELITE OFF THE FIELD?—CSR ACTIVITIES OF THE PREMIER LEAGUE AND THE PRIMERA DIVISIÓN” ,2020, In: International Journal of Environmental Research and Public Health 17, no. 20: 7534.
<https://doi.org/10.3390/ijerph17207534>
- Scheinbaum Angelina, C.; Lacey, Russell. EVENT SOCIAL RESPONSIBILITY: A NOTE TO IMPROVE OUTCOMES FOR SPONSORS AND EVENTS, 2015, In: Journal of Business Research, Vol.68., pp. 1982–1986.
<https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2015.01.017>
- Smith, Aaron, CT.; Westerbeek, Hans, M. SPORT AS A VEHICLE FOR DEPLOYING CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY, 2007, In: The Journal of Corporate Citizenship. Volume 25, Issue 12, pp. 43–54.
<https://doi.org/10.9774/GLEAF.4700.2007.sp.00007>
- Szlávik, János. A VÁLLALATOK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA, 2009, In: Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomsgéltató Kft., Budapest, pp. 54.

Internetes hivatkozások:

- ADVANCING SOCIAL JUSTICE (2022): <https://coalition.nba.com/priorities/>
- BOSTON CELTICS (2022): <https://cdn.celtics.com/evergreen/dotcom/community/index/media/2022/2022%20BCSF%20Impact%20Report.pdf>
- CLEVELAND CAVALIERS (2022): <https://www.nba.com/cavaliers/2021-community-impact-report>
- DALLAS MAVERICKS (2022): <https://www.mavs.com/community/#1597179634612-40f49662-ca17>
- GOLDEN STATE WARRIORS (2022): <https://community.warriors.com/community>
- HOOPS FOR TROOPS (2022): <https://hoopsfortroops.nba.com/>
- NBA (2022): <https://cares.nba.com/socialimpactreport/>
- NBA ALL-STAR (2023): <https://www.nba.com/allstar/2023>
- NBA CARES COMMUNITY ASSIST AWARD (2022): <https://communityassist.nba.com/>
- NBA EMPLOYEE VOLUNTEER PROGRAM (2022): <https://careers.nba.com/community-involvement/>
- NBA FINALS LEGACY PROJECT (2022): <https://cares.nba.com/nba-cares-legacy-project-at-nba-all-star/>
- NBA FIT (2022): <https://fit.nba.com/>
- NBA FOUNDATION (2022): <https://nbafoundation.nba.com/>

NBA HBCU FELLOWSHIP (2022) <https://nbafoundation.nba.com/hbcu-fellowship/>
NBA LEGALZOOM: <https://www.legalzoom.com/fastbreakforsmallbusiness>
NBA SEASON OF GIVING (2022): <https://www.nba.com/nba-cares-season-of-giving>
NBA DRAFT ENGAGEMENT (2022): https://ak-static.cms.nba.com/wp-content/uploads/sites/54/2022/08/NBA22_ESG_00_Full_FINAL_digital.pdf
75TH ANNIVERSARY LEGACY PROJECT (2022): <https://cares.nba.com/nba-cares-75th-anniversary-legacy-project/>

Levelező szerző:

Márton Laura

e-mail: marton.laura@econ.unideb.hu